

KAMER VAN BEROEP GESUBSIDIEERD VRIJ ONDERWIJS

BESLISSING

GVO/ 2022 / 19 / ... / 23 november 2022

Inzake : ...,
bijgestaan door ..., advocaat,

verzoekende partij

Tegen : ...,
vertegenwoordigt en bijgestaan door ..., advocaat,

verwerende partij

Met een ter post aangetekende zending van 15 september 2022 tekenen ... en ..., advocaten, namens ... beroep aan tegen de beslissing van 22 augustus 2022 van de tuchtcommissie van de VZW ... waarbij ... de tuchtmaatregel van het ontslag wordt opgelegd.

1. Over de relevante gegevens van de zaak

... is een vastbenoemd leerkracht Sinds

In de vergadering van de raad van bestuur van ... wordt beslist een tuchtonderzoek te openen lastens ... en dit op basis van de volgende klachten:

“ – het doen opdelen van kosten betreffende eenzelfde aankoop of dienst in meerdere facturen teneinde het toezicht op deze aankopen of diensten te ontlopen, - het niet

respecteren van gemaakte afspraken i.v.m. het opvragen van offertes bij aankopen of plaatsing van diensten met de verplichting om deze offertes voor beslissing voor te leggen, - de logistieke medewerkers ondanks hun bezwaar te instrueren om deze aankopen of werken toch te laten uitvoeren, - het onder druk zetten van de logistieke medewerkers om niet rechtstreeks met het schoolbestuur te communiceren over de werking van de logistieke dienst”.

Met een ter post aangetekende zending van 5 november 2021 wordt aan verzoekende partij meegedeeld dat lastens hem een tuchtonderzoek wordt opgestart en hij preventief wordt geschorst bij hoogdringendheid. In datzelfde schrijven wordt verzoekende partij uitgenodigd voor een verhoor.

Verzoekende partij laat weten niet aanwezig te zullen zijn op het verhoor.

In de vergadering van 15 november 2021 beslist de tuchtcommissie tot de preventieve schorsing bij hoogdringendheid.

Met een ter post aangetekende zending van 19 april 2022 wordt verzoekende partij uitgenodigd voor een tuchtverhoor. Er volgt een tweede hoorzitting in augustus 2022.

Met een ter post aangetekende zending van 29 augustus 2022 wordt aan verzoekende partij de tuchtmaatregel van het ontslag meegedeeld.

Met een ter post aangetekend zending van 4 juli 2022 wordt aan verzoekende partij de tuchtbeslissing van het ontslag meegedeeld.

2. Over het procedureverloop

Met een ter post aangetekende zending van 20 september 2022 worden de partijen uitgenodigd voor de zitting.

Met een ter post aangetekende zending van 3 november 2022 wordt het verweerschrift overgemaakt.

Met een e-mail van 3 november 2022 maakt de advocaat van verwerende partij het dossier over alsook de statuten.

Met een e-mail van 7 november 2022 maakt de advocaat van verzoekende partij een inventaris van bewijstukken over.

3. Wat de ontvankelijkheid van het beroep betreft

Het beroep is binnen de reglementaire voorgeschreven termijn ingediend. Het voldoet aan de overige ontvankelijkheidsvereisten.

4. Over de naleving van de voorschriften bij het tot stand komen van de bestreden beslissing

4.1. Ten aanzien van de betwistingen inzake het niet in acht nemen door het schoolbestuur (i.c. de tuchtcommissie van de raad van bestuur) van de voorschriften die betrekking hebben op de tucht en preventieve schorsing, doet de kamer van beroep in laatste aanleg uitspraak met een beslissing die devolutieve werking heeft.

4.2. De kamer van beroep herinnert eraan dat door het devolutief karakter van het beroep, de zaak in haar geheel door de kamer opnieuw wordt onderzocht en dat de gebreken in de procedure die de beslissende overheid zelf heeft begaan, kunnen worden rechtgezet of hersteld in de procedure voor de kamer van beroep, behalve wat de regels betreft m.b.t. de voorschriften die op straffe van onontvankelijkheid zijn voorgeschreven of die van rechtswege de nietigheid meebrengen.

4.3. In de procedure in eerste aanleg werd een schending van de rechten van verweer aangevoerd. De kamer van beroep merkt op dat die grief in de beroepsprocedure niet lijkt te worden meegenomen. Hoe dan ook, de kamer van beroep ziet geen vorm van schending die middels onderhavige devolutieve werking niet is rechtgezet.

5. Beoordeling door de kamer van beroep

5.1. De kamer van beroep merkt op dat in het dossier feiten terug te vinden zijn die hallucinant zijn. In tijden waarin scholen kreunen onder het gebrek aan middelen en personeelstekort is het pijnlijk te moeten vaststellen dat verzoekende partij zijn leidinggevende functie als directeur gebruikt voor privé-uitgaven, met uitschieters zoals een privé-skireis of hotelkosten die betaald werden met de Mastercard van de school. Desalniettemin is dat niet het dossier dat aan de kamer werd voorgelegd, aangezien het bestuur geoordeeld heeft dat die feiten niet nopen tot de opstart van een tuchtdossier. Het bestuur heeft ervoor gekozen die feiten middels een afsprakenkader te remediëren dd. 25-27 augustus 2020 (verslag van een gesprek op 25 augustus 2020, maatregelen door de raad van bestuur op 26 augustus 2020 en functioneringsgesprek op 27 augustus 2020) waarin de opstart van een tuchtdossier werd afgewogen tegen (in grote lijnen) het terugbetalen van de privé-kosten, het neerleggen van de functie als financieel directeur en het maken van afspraken inzake het gebruik van de bank- en kredietkaarten en de beslissingsflow voor de investeringen.

5.2. Wat wel aan de kamer van beroep wordt voorgelegd betreft in de eerste plaats restaurantkosten waarvan het schoolbestuur meent dat die niet werkgerelateerd kunnen zijn. In het tuchtdossier was er sprake van een groter geheel van restaurantbezoeken, maar in de tuchtbeslissing werd dit gereduceerd tot 8 bezoeken die als privé aangemerkt werden.

Verzoekende partij ontkent ter zitting dat hij privé restaurantbezoeken met de kredietkaart van de school betaald heeft. Desalniettemin slaagt hij er niet in te verklaren welk restaurantbezoek hij op een zondag zou hebben afgelegd dat werkgerelateerd is. Meer in het algemeen ziet de kamer van beroep niet in waarom het zou moeten twijfelen aan de verschillende onafhankelijk van elkaar afgelegde verklaringen van vier collega's die verklaren niet aanwezig te zijn geweest op de restaurantbezoeken waarop verzoekende partij hun aanwezigheid meldde. Zelfs indien die incongruenties tussen enerzijds de verklaring van verzoekende partij, anderzijds de verklaringen van zijn collega's te wijten zou zijn aan nonchalance bij het verantwoorden van werkgerelateerde kosten, dan nog blijft dit een volstrekt ontoelaatbare nonchalance.

Verzoekende partij kan dan niet verbaasd zijn dat het bestuur die kosten verwerpt als werkgerelateerde kosten.

Het verweer van verzoekende partij dat hij nooit privé-restaurantbezoeken zou betalen met de kredietkaart van werk voelt enigszins leeg aan wanneer verzoekende partij op hetzelfde moment ook zaken zoals cadeautjes, chocolade, tankkosten, champagne en privéreizen koopt met de kredietkaart van werk. Hoe dan ook, op zich volstaat het eerste feit van het niet te verklaren restaurantbezoek op zondag reeds om van een tuchtfait te kunnen spreken. Dit bezoek maakt klaarblijkelijk geen deel uit van de terugbetalingsregeling die verzoekende partij dd. 25-27 augustus 2020 sloot met het schoolbestuur aangezien restaurantbezoeken expliciet werden uitgesloten in het verslag van het gesprek van 25 augustus 2020. Ook inzake de (beperkte) privé-kost voor de huur van een scherm wordt niet betwist dat dit een privé-kost was (en bijgevolg deontologisch ontoelaatbaar) die nog niet vervat zat in de terugbetalingsregeling.

5.3. Wat eveneens aan de kamer van beroep wordt voorgelegd, betreft het tuchtfait dat verzoekende partij in weerwil van duidelijke afspraken dd. 25-27 augustus 2020 geen gevolg gaf aan de expliciete vraag van het bestuur om beslissingen over de investeringen, ook diegene die in de begroting opgenomen zijn, eerst aan het bestuur voor te leggen.

In weerwil van hetgeen verzoekende partij beweert, vindt de kamer van beroep noch in de verslagen van de vergaderingen met de financiële cel, noch in de verslagen van de vergaderingen met de raad van bestuur, voldoende bewijs dat verzoekende partij dit diligent gedaan heeft. De loutere vermelding dat “er meerkosten zullen zijn” bij een verbouwing volstaat geenszins als toestemming van het bestuur bij het maken van specifieke meerkosten.

Het spreekt voor zich dat sommige beslissingen evident zijn (het feit dat de school een gasaansluiting dient te hebben bijvoorbeeld), maar dat geldt niet voor alle meerkosten die gebeurd zijn en waar het bestuur wel degelijk expliciet gevraagd had om zelf, op voorhand, die beslissing te kunnen maken.

Verzoekende partij geeft ook zelf toe dat hij de verantwoordelijkheid neemt voor het feit dat een ander personeelslid (C.L.) niet vooraf goedgekeurde (omvangrijke) verwerken autoriseerde. Effectief, gelet op de heldere en expliciete instructies van het bestuur hierover, betrof het daadwerkelijk de verantwoordelijkheid van verzoekende partij om dit te bewaken. Verzoekende partij geeft daarenboven ook zelf

toe dat de meerkost inzake laptops (bijna 10.000 euro) niet vooraf goedgekeurd werd door het bestuur. Er zijn bijgevolg meer dan voldoende gegevens aanwezig om het tuchtfact als bewezen te beschouwen.

5.4. Rest de vraag welke sanctie opportuun is voor de weerhouden tuchtfacten. Het schoolbestuur heeft na rijp beraad gekozen voor de tuchtsanctie van ontslag. Cruciaal in die afweging was de vaststelling dat verzoekende partij op het moment dat de facten eerst aan het licht kwamen in 2020, klaarblijkelijk geen open kaart gespeeld heeft. In weerwil van de expliciete vraag van het schoolbestuur of verzoekende partij alles gemeld had wat er te melden was, blijkt nu dat er wel degelijk opnieuw privé-kosten opduiken die met de betaalkaart van de school gemaakt werden.

De kamer van beroep begrijpt die argumentatie, maar vindt het moeilijk die op het dossier te betrekken dat aan de kamer van beroep is voorgelegd. Immers, de kosten die nu zijn komen “bovendrijven” betreffen restaurantkosten waarvan reeds in augustus 2020 duidelijk was dat die mogelijks nog gecontamineerd waren (gelet op het duidelijke voorbehoud dan dienaangaande werd gemaakt in het verslag van het gesprek van 25 augustus 2020).

Het verslag van het gesprek vermeldt o.a. :

“Er werden in de betrokken jaren bijzonder veel restaurant-uitgaven vastgesteld. Alhoewel etentjes in bepaalde omstandigheden nuttig kunnen zijn, getuigt het aantal etentjes van een onaanvaardbaar uitgavenpatroon binnen de context van een school. Een aantal daarvan gebeurden zelfs in het weekend, zodat er moet van uitgegaan worden dat deze opnieuw als privé-uitgaven moeten worden beschouwd. Als gevolg van het ontbreken van bijkomende informatie (kassabon), hetgeen op zich niet toelaatbaar is, kan voor restaurantkosten in het bijzonder op vrijdag niet nagegaan worden of ze betrekking hebben op lunchen overdag dan wel 's avonds. Tot bewijs van het tegendeel moet ervan uitgegaan worden dat deze restaurantkosten in het weekend voor privédoeleinden bedoeld zijn geweest. Mogelijk zijn ook nog andere restaurantbezoeken niet SFC-gerelateerd.”

Desalniettemin werd er door het bestuur hierop geen verder onderzoek gevoerd, terwijl de techniek daarvoor (bevraging van de personen die beweerdelijke aanwezig

zouden zijn geweest) toen perfect mogelijk was. In de terugbetalingsregeling van 25-27 augustus 2020 zat ook geen enkel restaurantbezoek vervat.

In die omstandigheden kan het bezwaarlijk als een grote onherstelbare schok aankomen dat twee jaar later effectief niet elk restaurantbezoek werkgerelateerd blijkt te zijn geweest.

5.5. Wanneer de kamer zich afvraagt waarom dergelijk onderzoek nooit gebeurd is, kan zij er niet aan voorbij gaan dat de restaurantbezoeken van het ganse personeelskorps onder de loep genomen kunnen worden. Immers zijn er uit de reeks van restaurantbezoeken die initieel ‘verdacht’ waren slechts 8 weerhouden in de tuchtbeslissing. Dat wil zeggen dat voor de overige restaurantbezoeken wel bewezen is dat (ex-)personeelsleden of bestuursleden aanwezig waren. Klaarblijkelijk was het niet abnormaal binnen de school dat wanneer middenkader en/of bestuursleden gaan eten, dit betaald kon worden met de kaart van de school.

De kamer van beroep merkt daarbij op dat het minstens één keer gaat om een duur restaurant met kosten die oplopen tot boven de 100 euro per persoon. Zowel het feit dat lunches/diners tussen collega’s betaald worden door de school als het feit dat er daartoe een duur restaurant kan worden gekozen, is niet evident. Nochtans gebeurde dat klaarblijkelijk in alle openheid. Enerzijds waren verschillende personeels- en bestuursleden aanwezig, anderzijds werden die etentjes ook gewoon gebudgetteerd en geboekt, en dit voor omvangrijke jaarlijkse bedragen (“representatiekosten”).

De kamer van beroep is verheugd te lezen in het dossier dat er sindsdien duidelijke afspraken gemaakt zijn rond het gebruik van de kredietkaart. Maar dat het bewuste personeelslid in augustus 2020 niet voldoende open gecommuniceerd heeft over de restaurantbezoeken, dient voor de kamer van beroep gelezen te worden in de tijdsperiode voorafgaand aan die afspraken, toen er klaarblijkelijk méér personeelsleden dergelijke etentjes op kosten van de school normaal vonden.

5.6. Ten overvloede, zelfs als de kamer van beroep zou meestappen in de redenering dat verzoekende partij wél open gecommuniceerd zou moeten hebben over die 8 restaurantbezoeken op 25 augustus 2020, dan nog kan de kamer van beroep er moeilijk aan voorbij gaan dat die restaurantbezoeken in het niets verdwijnen ten aanzien van de andere privékosten die op hetzelfde moment met de kaart gemaakt werden door verzoekende partij, en waarvoor het bestuur het openen van een

tuchtonderzoek niet nodig achtte. Uit die enkele, beperkte, niet-ontdekte restaurantkosten twee jaar later nog een ontslag puren, terwijl zoveel andere, grotere, kosten niet noopten tot de opstart van een tuchtprocedure oogt disproportioneel, temeer daar het risico dat enkele restaurantbezoeken nog privé konden zijn in augustus 2020 reeds bekend was bij het Bestuur.

5.7. De kamer van beroep bemerkt ten slotte ook dat in de afsprakennota van 27 augustus 2020 staat: *“de naleving door de AD van deze maatregelen wordt geëvalueerd. Bij een gebrekkige naleving wordt de functie van AD ontnomen.”*

Uit het gebrek aan communicatie een onherstelbare vertrouwensbreuk afleiden die tot ontslag leidt, gaat dan een brug te ver voor de kamer van beroep.

5.8. Desalniettemin is er wel degelijk sprake van ernstige tuchtfeiten. Privékosten afwenden op de school is ontoelaatbaar. Maar vooral het niet-naleven van herhaaldelijk gestelde expliciete afspraken van het bestuur betreft een ernstig tuchtfeit. De kamer van beroep kan er niet aan voorbij gaan dat het bestuur aan verzoekende partij meldde dat hij reeds een tweede kans kreeg en dat er geen derde zou volgen. De kamer van beroep kan dan ook niet anders dan vaststellen dat eender welke overtreding van die expliciete afspraken, hoe klein dan ook, daadwerkelijk een druppel teveel is.

In *casu* zijn er zelfs verschillende overtredingen gebeurd.

5.9. Dat het om ernstige feiten gaat die een ernstige tuchtstraf verantwoorden staat dus buiten kijf. Maar omwille van het niet-aanvaarden van een algemene vertrouwensbreuk is de aard van de vastgestelde tuchtfeiten voor de kamer van beroep te nauw gelieerd aan de functie van directeur om de tuchtsanctie van ontslag in zijn globaliteit, dus ook als leraar, te verantwoorden. Na rijp beraad oordeelt de kamer dat de tuchtsanctie van terugzetting in rang proportioneel is aan de vastgestelde tuchtfeiten.

BESLISSING

Gelet op de artikelen 64 tot 72 van het decreet van 27 maart 1991 betreffende de rechtspositie van sommige personeelsleden van het gesubsidieerd onderwijs en de gesubsidieerde centra voor leerlingenbegeleiding, zoals gewijzigd;

Gelet op het besluit van de Vlaamse Regering van 22 mei 1991 omtrent de preventieve schorsing en de tucht, omtrent het ontslag van sommige tijdelijke personeelsleden in het gesubsidieerd onderwijs en in de gesubsidieerde centra voor leerlingenbegeleiding, zoals gewijzigd bij de besluiten van de Vlaamse Regering van 30 mei 1996, 13 januari 1998 en 15 september 2000, 3 juli 2009 en 24 september 2010;

Gelet op het huishoudelijk reglement van de kamer van beroep van het gesubsidieerd vrij onderwijs, zoals vastgesteld in zitting van 28 september 2011;

Gelet op het ministerieel besluit van 11 april 2019 waarbij de heer Kurt Willems wordt aangesteld als voorzitter voor de kamer van beroep voor het gesubsidieerd vrij onderwijs;

Gelet op de hoorzitting van 23 november 2022;

Na beraadslaging,

Na geheime stemming,

Artikel 1 (met unanimititeit):

De beslissing van de tuchtcommissie van de raad van bestuur van de vzw ... waarbij ... de tuchtsanctie van het ontslag wordt opgelegd, wordt vernietigd.

Artikel 2 (met unanimititeit):

De kamer van beroep legt de tuchtmaatregel van de terugzetting in rang op.

Aldus uitgesproken te Brussel op 28 september 2022.

De kamer van beroep was als volgt samengesteld uit:

De heer Kurt Willems, voorzitter;

Mevrouwen Suzy Sterck en Isabeau Evens, vertegenwoordigers van de representatieve groeperingen van de inrichtende machten;

De heren Marc Borremans en Bart Hellinckx, vertegenwoordigers van de vakorganisaties;

Mevrouw Karen De Bleeckere, secretaris.

Opgemaakt in drie originele exemplaren, waarvan een voor elke partij en een voor het dossier van de kamer.

Secretaris,
Karen De Bleeckere

Voorzitter,
Kurt Willems